

ACTE ALE CURȚII EUROPENE A DREPTURILOR OMULUI

CURTEA EUROPEANĂ A DREPTURILOR OMULUI
SECȚIA A PATRA

HOTĂRÂREA

din 13 mai 2025

În Cauza Cionca împotriva României

(Cererea nr. 22.331/20)

Strasbourg

Prezenta hotărâre este definitivă. Poate suferi modificări de formă.

În Cauza Cionca împotriva României,

Curtea Europeană a Drepturilor Omului (Secția a patra), reunită într-o cameră compusă din: Anne Louise Bormann, președinte, Sebastian Rădulețu, András Jakab, judecători, și Valentin Nicolescu, grefier adjunct de secție a.i.,

având în vedere:

— Cererea (nr. 22.331/20) îndreptată împotriva României, prin care o resortisantă a acestui stat, doamna Valerica Cionca („reclamanta”), născută în 1980 și domiciliind în Satu Mare, reprezentată de domnul H.A. Ungur, avocat în Satu Mare, a sesizat Curtea la 21 mai 2020 în temeiul art. 34 din Convenția pentru apărarea drepturilor omului și a libertăților fundamentale („Convenția”);

— decizia de a aduce prezenta cerere la cunoștința Guvernului român („Guvernul”), reprezentat de agentul său guvernamental, doamna O.F. Ezer, din cadrul Ministerului Afacerilor Externe;

— decizia de a examina cu prioritate cererea [art. 41 din Regulamentul Curții („Regulamentul”)];

— observațiile părților,

după ce a deliberat în camera de consiliu, la 22 aprilie 2025,

pronunță prezenta hotărâre, adoptată la aceeași dată:

OBIECTUL CAUZEI

1. Cererea privește săvârșirea repetată a infracțiunii de violență în familie pe care reclamanta pretinde că le-a suferit din partea lui D., fostul său soț, în special în septembrie 2015.

2. La 9 septembrie 2015, în urma unui apel la numărul de urgență efectuat de sora reclamantei, aceasta a fost adusă la Secția Urgențe a Spitalului Județean Satu Mare, unde un medic i-a pus diagnosticul de „TCC fără pierdere de cunoștință. Contuzie hemifată dr. Contuzie abdominală. Hematoame extinse la nivelul feselor”. Acesta a concluzionat că reclamanta fusese supusă unei agresiuni fizice vechi de 48 de ore.

3. Alertată și sosită la domiciliul reclamantei în aceeași zi, poliția a întocmit un raport de intervenție. Cu această ocazie, D. a fost invitat să îi însoțească pe polițiști la secția de poliție și i-a fost aplicată o amendă de 200 lei românești (RON), respectiv aproximativ 50 euro (EUR), pentru tulburarea liniștii publice.

4. Tot la 9 septembrie 2015, reclamanta a depus o primă plângere penală la Parchetul de pe lângă Judecătoria Satu Mare (în continuare „parchetul”) pentru a denunța faptele de violență comise de D. față de aceasta în perioada 2-7 septembrie 2015, în care reclamanta și fiica sa în vârstă de sub doi ani la acel moment au fost închise în domiciliul conjugal fără acces la telefon și filmate de o cameră de supraveghere. Reclamanta a declarat că a fost bătută de D. în această perioadă, inclusiv cu un obiect contondent de fier, în timp ce fetița lor era închisă într-o altă cameră și plângea.

5. La 10 septembrie 2015, reclamanta a fost examinată de către un medic legist care a eliberat un certificat medico-legal care atesta că aceasta fusese victima unei agresiuni și că rănilor care rezultaseră necesitau 6-7 zile de îngrijiri.

6. La 11 septembrie 2015, reclamanta a depus o a doua plângere la parchet pentru violență în familie, lipsire de libertate și amenințări, completând și detaliind faptele prezentate la 9 septembrie 2015. În urma celor două plângeri ale sale au fost deschise două dosare diferite de anchetă.

7. În paralel, la 11 septembrie 2015, reclamanta a sesizat Judecătoria Satu Mare cu o cerere care viza obținerea unui ordin de protecție. Prin hotărârea din 25 septembrie 2015, instanța menționată a emis un ordin de protecție pentru o perioadă de șase luni în temeiul Legii nr. 217/2003 pentru prevenirea și combaterea violenței domestice (denumită în continuare „Legea nr. 217/2003”).

8. La 12 septembrie 2015, alertați de reclamantă, angajați ai Direcției Generale de Asistență Socială și Protecția Copilului („DGASPC”) s-au prezentat la domiciliul lui D. în care se afla și copilul și au întocmit un raport de întrevedere, ale cărui constatări au fost reluate de Curtea de Apel Oradea în decizia din 7 aprilie 2023 (*infra*, pct. 21). În raport se menționa faptul că „inculpatul a recunoscut existența agresiunii care face obiectul cauzei”, despre care afirma că era „o bătaie ușoară”, și că „uneori o pedepsea cu bătaia”, „invocând că ea era principala vinovată pentru comportamentul său”.

9. Audiata la 5 octombrie 2015, în cadrul anchetei penale, D. a declarat că nu săvârșise niciodată acte de violență împotriva reclamantei.

10. După ce la început a inițiat o anchetă penală *in rem*, la 20 octombrie 2015 procurorul a dispus continuarea urmăririi penale în privința lui D.

11. La 4 februarie 2016 s-a deschis acțiunea penală cu privire la faptele pretinse de reclamantă, sub capetele de acuzare privind violența în familie, priver de libertate și amenințări.

12. La 9 martie 2016, procurorul a încuviințat o cerere a reclamantei din 13 noiembrie 2015 care solicita să fie dispusă o expertiză medico-legală suplimentară în vederea stabilirii raportului de cauzalitate dintre pierderea auzului pe care o suferise și violențele de care s-a plâns. La 1 iulie 2016, în raportul de expertiză medico-legală s-a concluzionat că timpanul reclamantei fusese perforat, dar că era imposibil să se stabilească dacă acesta era rezultatul agresiunii din septembrie 2015 în lipsa unei examinări specifice efectuate imediat după faptele în cauză.

13. La 10 aprilie 2017, procurorul a clasat fără să cerceteze prima plângere a reclamantei (*supra*, pct. 4) pe motiv că nu existau probe că D. a săvârșit pretinsele infracțiuni.

14. Printr-o încheiere interlocutorie din 20 octombrie 2017, în temeiul contestației reclamantei și după ce a examinat mai multe declarații ale martorilor date în fața organelor de urmărire penală (inclusiv cele ale vecinilor cuplului care indicau că auziseră și văzuseră cum reclamanta era agresată atât verbal, cât și fizic de D.) și certificatele medico-legale (a se vedea *supra*, pct. 5 și 12), Judecătoria Satu Mare a infirmat decizia de clasare dată de procuror și a trimis cauza pentru a redeschide urmărirea penală.

15. De altfel, ca urmare a unor noi acte de violență din august 2017, la 19 septembrie 2017, Judecătoria Satu Mare a încuviințat cererea reclamantei vizând obținerea unui nou ordin de protecție, care i-a fost acordat pentru o durată de o lună.

16. La 23 martie 2018, procurorul a dispus ca serviciul investigații criminale al Poliției Satu Mare să dea dovadă de mai multă diligență pentru a finaliza urmărirea penală.

17. La 27 februarie 2019, după ce a unit cele două plângeri într-un singur dosar, procurorul a clasat din nou cauza, pe motiv că „nu există probe că o persoană a săvârșit infracțiunea”.

18. La 23 mai 2019, prim-procurorul Parchetului de pe lângă Judecătoria Satu Mare a admis parțial recursul ierarhic introdus de reclamantă și a retrimis cauza pentru redeschiderea urmăririi penale cu privire la violența în familie. În schimb, a confirmat clasarea în ceea ce privea infracțiunile de privare de libertate și de amenințări, cu motivarea că mijloacele de probă erau insuficiente. Această decizie a fost confirmată prin hotărârea Judecătoriei Satu Mare din 30 octombrie 2019.

19. Prin rechizitoriul din 6 noiembrie 2020, D. a fost trimis în judecată pentru violență în familie.

20. Prin hotărârea din 15 noiembrie 2022, Judecătoria Satu Mare l-a condamnat pe D. pentru violență în familie și, după ce a constatat incidența unui concurs de infracțiuni întrucât acesta fusese deja condamnat într-o procedură separată pentru acuzația de abandon de familie, i-a aplicat o pedeapsă cumulată de zece luni de închisoare cu suspendare. Instanța l-a condamnat, de asemenea, pe D. să plătească reclamantei 2.000 euro (EUR) pentru prejudiciu moral.

21. Prin decizia definitivă din 7 aprilie 2023, Curtea de Apel Oradea a respins apelurile introduse de reclamantă și de D. pe motiv că erau nefondate și a confirmat hotărârea pronunțată în primă instanță, precum și pedeapsa aplicată lui D., pe care curtea de apel o considera adecvată. Cu privire la cuantumul acordat cu titlul de prejudiciu moral, curtea de apel a considerat că este suficient. Aceasta a invocat faptul că „suferințele” psihice și leziunile fizice suferite de persoana vătămată au avut o gravitate redusă și au constat în echimoze la nivelul feselor, numărul de 6-7 zile de îngrijiri medicale” și că victima nu a fost internată în spital și nu a necesitat tratament medical de durată.

22. Într-o procedură separată, prin hotărârea definitivă din 30 ianuarie 2023, Curtea de Apel Oradea a confirmat că intervenise prescripția răspunderii penale a lui D., pentru care reclamanta depusese în 2016 o altă plângere penală pentru nerespectarea ordinului de protecție (a se vedea *supra*, pct. 7 *in fine*). De altfel, Curtea de Apel Oradea a redus cuantumul alocat reclamantei în primă instanță pentru repararea prejudiciului moral și l-a condamnat pe D. să îi plătească 300 EUR cu acest titlu.

23. Invocând art. 3, 8 și 14 din Convenție, reclamanta s-a plâns că autoritățile nu au acționat și nu au luat măsurile necesare și adecvate ca urmare a plângerilor sale penale pentru violență în familie și încălcarea ordinului de protecție.

MOTIVAREA CURȚII

1. Cu privire la pretinsa încălcare a art. 3 din Convenție

24. În primele sale observații prezentate la 1 iulie 2022, Guvernul invoca neepuizarea căilor de atac interne, pe motiv că procedura penală privind susținerile reclamantei de violență în familie era încă pendinte. Procedura finalizându-se prin decizia din 7 aprilie 2023 a Curții de Apel Oradea (*supra*, pct. 21), Curtea constată că această excepție nu are obiect și că nu a fost reiterată la momentul observațiilor complementare prezentate de Guvern la 25 iulie 2024. Constatând că acest capăt de cerere nu este în mod vădit nefondat și că nu prezintă niciun alt motiv de inadmisibilitate în sensul art. 35 din Convenție, Curtea îl declară admisibil.

25. Principiile generale referitoare la caracterul efectiv al urmăririi penale privind fapte de violență în familie au fost rezumate în Hotărârea *Buturugă împotriva României* (nr. 56.867/15, pct. 60-62, 11 februarie 2020). Dispozițiile Convenției privind prevenirea și combaterea violenței împotriva femeilor și a violenței în familie (cunoscută sub numele de

„Convenția de la Istanbul”) sunt citate în Hotărârea *Kurt împotriva Austriei* [(MC)], nr. 62.903/15, pct. 75-86, 15 iunie 2021]. Această convenție a intrat în vigoare în România la 1 septembrie 2016.

26. În special, Curtea a hotărât că statele au o obligație pozitivă de a institui și de a aplica în mod eficient un sistem de combatere a tuturor formelor de violență în familie și de a oferi victimelor garanții procedurale suficiente (*Opuz împotriva Turciei*, nr. 33.401/02, pct. 145, CEDO 2009, și *Bălșan împotriva României*, nr. 49.645/09, pct. 57 *in fine*, 23 mai 2017).

27. Curtea observă că, mai întâi la 9 septembrie 2015, reclamanta a sesizat autoritățile pentru a denunța, cu ajutorul documentelor medicale, comportamentul violent al soțului său, D., și violențele la care a fost supusă din partea sa (*supra*, pct. 2-4). Totuși, Curtea reține că urmărirea penală privind violența în familie a durat cinci ani la parchet, făcând obiectul a două decizii de clasare a cauzei casate în apelul introdus de reclamantă, și în total peste șapte ani și jumătate, socotind și faza judiciară (*supra*, pct. 13-14 și 18-21). În această procedură, procurorul a dispus și ca serviciul investigații criminale să dea dovadă de mai multă diligență în vederea finalizării urmăririi, dar totuși trimiterea în judecată a acuzatului s-a făcut la peste doi ani și jumătate de la această dispoziție (*supra*, pct. 16 și 19).

28. De altfel, și procedura penală distinctă pusă în mișcare de reclamantă în privința încălcării de către D. a ordinului de protecție din 25 septembrie 2015 a durat aproape șapte ani, ceea ce a avut drept consecință prescripția răspunderii penale a suspectului (*supra*, pct. 22). Neexistând circumstanțe speciale, pe care Guvernul nu le-a invocat, evitarea acestei chestiuni de către autorități poate, în sine, să pună la îndoială capacitatea și disponibilitatea lor de a desfășura o anchetă promptă și aprofundată, ceea ce este crucial pentru a menține încrederea publicului în statul de drept (a se compara cu *M.S.D. împotriva României*, nr. 28.935/21, pct. 154, 3 decembrie 2024).

29. Curtea accentuează diligența deosebită necesară în soluționarea plângerilor pentru violență domestică și consideră că în cadrul procedurilor interne trebuie să se țină seama de caracteristicile specifice ale faptelor de violență în familie, astfel cum sunt recunoscute în Convenția de la Istanbul (*supra*, pct. 25 și trimiterile citate). În speță, constată că urmărirea penală internă efectuată de autoritățile naționale nu a luat în considerare aceste caracteristici specifice (a se compara cu *Buturugă*, citată anterior, pct. 67), precum faptul că infracțiunea a fost comisă în prezența copiilor (*supra*, pct. 4), caracteristică a circumstanței agravante.

30. Curtea constată și că, deși la intervenția poliției de la domiciliul reclamantei, la 9 septembrie 2015, agresorul fusese invitat la secția de poliție și i-a fost aplicată o amendă (*supra*, pct. 3), D. nu a fost vizat în mod expres de urmărirea penală decât începând din 20 octombrie 2015 (*supra*, pct. 10), în pofida raportului de întrevvedere întocmit la 12 septembrie 2015 de angajați ai DGASPC, ale căror constatări au fost citate de Curtea de Apel Oradea în decizia din 7 aprilie 2023, în care acesta recunoștea că săvârșise acte de violență în familie (*supra*, pct. 8). În cele din urmă, Curtea își exprimă mirarea că, în decizia definitivă din 7 aprilie 2023, Curtea de Apel Oradea a constatat (*supra*, pct. 20), fără alte explicații, că suferințele psihice și leziunile fizice de care suferea reclamanta erau de o „gravitate redusă” (*supra*, pct. 21), deși documentele medicale întocmite în speță stabileau un traumatism cranio-cerebral, însoțit de contuzie hemifată dreaptă și de contuzie abdominală (*supra*, pct. 2). De altfel, nu rezultă că instanțele au luat în considerare în mod corespunzător, și cu atenția cerută, circumstanțele în ansamblu ale faptelor grave și cunoscute de violență în familie denunțate, procedura penală în cauză fiind finalizată abia după mai mult de șapte ani și jumătate cu o pedeapsă cu suspendarea executării (a se vedea, *mutatis mutandis*, *Luca împotriva Republicii Moldova*, nr. 55.351/17, pct. 77-79, 17 octombrie 2023).

31. Este adevărat că reclamanta a invocat cu succes dispozițiile Legii nr. 217/2003 pentru a obține de două ori, din

partea instanței, ordine de protecție în favoarea sa (*supra*, pct. 7 și 15). Totuși, deși primul ordin în chestiune a fost încălcat de către fostul său soț și reclamanta s-a plâns imediat la autorități, lipsa de reacție promptă și efectivă a acestora din urmă a privat demersurile sale de orice efect util (a se vedea *supra*, pct. 22 și 28). În consecință, Curtea consideră că, deși cadrul juridic instituit de statul pârât i-a oferit reclamantei o formă de protecție, această protecție i-a fost acordată după ce faptele violente au fost denunțate și efectul acesteia a fost diminuat de neputința anchetei declanșate de persoana în cauză pentru a denunța nerespectarea ordinului de către agresor (a se compara cu *Buturugă*, citată anterior, pct. 72).

32. Ținând seama de deficiențele sus-menționate, Curtea consideră că reclamanta nu a beneficiat de o anchetă care să răspundă cerințelor art. 3 din Convenție.

33. Prin urmare, a fost încălcat art. 3 din Convenție.

II. Cu privire la celelalte capete de cerere

34. Reclamanta a formulat și alte capete de cerere în temeiul art. 8 și al art. 14 din Convenție coroborat cu art. 3 și 8 din Convenție. Având în vedere faptele speței, argumentele părților și concluziile menționate mai sus, Curtea consideră că a statuat asupra principalelor probleme juridice ridicate de prezenta cauză și că nu este necesar să examineze admisibilitatea și

temeinicia celorlalte capete de cerere [*Centrul de Resurse Juridice în numele lui Valentin Câmpeanu împotriva României* (MC), nr. 47.848/08, pct. 156, CEDO 2014].

CU PRIVIRE LA APLICAREA ART. 41 DIN CONVENȚIE

35. Invitată să își prezinte cererile de reparație echitabilă înainte de 2 septembrie 2022, reclamanta solicită 70.000 euro (EUR) cu titlu de despăgubire pentru prejudiciul moral pe care consideră că l-a suferit și 14.780 lei românești (RON), respectiv aproximativ 3.000 EUR, pentru preținsele cheltuieli de judecată suportate în cadrul procedurilor desfășurate în fața instanțelor interne și pentru preținsele cheltuieli de judecată suportate în scopul procesului desfășurat în fața Curții.

36. Guvernul consideră că o eventuală constatare a încălcării Convenției ar putea constitui în sine o reparație echitabilă suficientă.

37. Curtea acordă reclamantei 26.000 EUR pentru prejudiciul moral, plus orice sumă ce poate fi datorată cu titlu de impozit pentru aceasta.

38. Având în vedere documentele de care dispune și jurisprudența sa, Curtea consideră că este rezonabil să acorde reclamantei suma de 3.000 EUR pentru toate cheltuielile, plus orice sumă ce poate fi datorată de reclamantă cu titlu de impozit pe această sumă.

PENTRU ACESTE MOTIVE,

În unanimitate,

CURTEA:

1. declară cererea admisibilă;
 2. hotărăște că a fost încălcat art. 3 din Convenție;
 3. hotărăște că nu este necesară examinarea admisibilității și temeiniciei celorlalte capete de cerere formulate în temeiul altor dispoziții ale Convenției;
 4. hotărăște:
 - a) că statul pârât trebuie să plătească reclamantei, în termen de trei luni, următoarele sume, care trebuie convertite în moneda statului pârât la rata de schimb aplicabilă la data plății:
 - (i) 26.000 EUR (douăzeci și șase de mii de euro), plus orice sumă ce poate fi datorată cu titlu de impozit, cu titlu de despăgubire pentru prejudiciul moral;
 - (ii) 3.000 EUR (trei mii de euro), plus orice sumă ce poate fi datorată de reclamantă cu titlu de impozit pentru această sumă, pentru toate cheltuielile;
 - b) că, de la expirarea termenului menționat și până la efectuarea plății, aceste sume trebuie majorate cu o dobândă simplă, la o rată egală cu rata dobânzii facilității de împrumut marginal practică de Banca Centrală Europeană, aplicabilă pe parcursul acestei perioade și majorată cu trei puncte procentuale;
 5. respinge cererea de acordare a unei reparații echitabile pentru celelalte capete de cerere.
- Redactată în limba franceză, apoi comunicată în scris, la 13 mai 2025, în temeiul art. 77 § 2 și al art. 77 § 3 din Regulamentul Curții.

PREȘEDINTE
ANNE LOUISE BORMANN

Grefier adjunct de secție a.i.,
Valentin Nicolescu

EDITOR: PARLAMENTUL ROMÂNIEI — CAMERA DEPUTAȚILOR

„Monitorul Oficial” R.A., Str. Parcului nr. 65, sectorul 1, București; 012329
C.I.F. RO427282, IBAN: RO55RNCB0082006711100001 BCR
și IBAN: RO12TREZ7005069XXX000531 DCPMB (alocat numai persoanelor juridice bugetare)
Tel. 021.318.51.29/150, fax 021.318.51.15, e-mail: marketing@ramo.ro, www.monitoruloficial.ro

Relații cu publicul: șos. Panduri nr. 1, bloc P33, sectorul 5, București; 050651.
Tel. 021.401.00.73, 021.401.00.78/79/83.
Pentru publicări, încărcați actele pe site, la: <https://www.monitoruloficial.ro>, secțiunea Publicări.

